

Notat til statsrevisorerne i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 10/04 om Trafikministeriets håndtering af kontrakten med ARRIVA

Transport- og energiministerens redegørelse af 20. juni 2005

Tilrettelæggelse af fremtidige udbud

1. Statsrevisorerne konstaterede i beretningen, at Trafikministeriets kontrakt med ARRIVA Danmark A/S er resultatet af det første danske udbud af passagertogtrafik. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at kontrakten ikke har været tilstrækkelig præcis og dækkende med hensyn til den ønskede ydelse, hvilket har nødvendiggjort fordyrende tillægsaftaler.

2. Transport- og energiministeren oplyser i sin redegørelse, at ministeriet løbende opsamler alle erfaringer fra håndteringen af ARRIVA-kontrakten samt fra tilsvarende udenlandske udbud af togtrafik. Disse erfaringer vil indgå i tilrettelæggelsen af udbuddet af togtrafikken på Kystbanen og Øresundsbanen, der sker i samarbejde med Skånetrafikken.

Det betyder ifølge ministeren, at der vedrørende disse strækninger vil blive udbudt en konkret køreplan for den første del af tilbudsperioden, og at kravene til køreplanen i den resterende del af kontraktperioden bliver specificeret, så de garanterer den ønskede trafikering og giver mulighed for den nødvendige fleksibilitet. Det betyder desuden, at kontrakten vil blive gjort klar og enkel ved bl.a. at udelade almene og generelle forhold, der ikke er specifikke for det konkrete udbud.

Det fremgår desuden af ministerens redegørelse, at incitamentsstrukturen vil blive analyseret, så det tilstræbes, at kontrakten indeholder de relevante incitamentener i forhold til den ønskede ydelse, og så operatøren med en vedvarende god indsats vil kunne opnå en betydelig del af den tilhørende ekstrabetaling.

Jeg finder det tilfredsstillende, at transport- og energiministeren på denne måde vil inddrage anbefalingerne fra beretningen i tilrettelæggelsen af det kommende udbud.

Uddannelse af lokomotivførere

3. Ministeren oplyser i redegørelsen, at Transport- og Energiministeriet har arbejdet sammen med Undervisningsministeriet om at etablere en offentlig lokomotivføreruddannelse. Den ny uddannelse forventes at starte i oktober 2005.

Det fremgår desuden af ministerens redegørelse, at der nu i enighed med togoperatørerne og fagforeningerne er fastlagt en enhedspris for uddannelsen af lokomotivførere på den offentlige uddannelse. Denne ramme vil kunne danne grundlag for en mere præcis forventning til uddannelsesomkostningerne i forbindelse med udbud, end det var tilfældet ved udbuddet i Midt- og Vestjylland.

Jeg finder ministerens initiativer tilfredsstillende.

4. Statsrevisorerne kritiserede i beretningen, at trafikministerens oprindelige oplysninger til Folketingets Finansudvalg – om behov for og pris på uddannelse af lokomotivførere – var utilstrækkelige, så den store budgetoverskridelse krævede fornyet forelæggelse for Finansudvalget.

Transport- og energiministeren har hertil bemærket, at oplysningerne om uddannelsesomkostningerne til Finansudvalget til enhver tid har svaret til ministeriets aktuelle viden.

Ministerens bemærkning giver mig anledning til at understrege, at det fortsat er min opfattelse, at oplysningerne i Akt 107 10/4 2002 hvilede på et utilstrækkeligt

grundlag. Som det fremgår af beretningens pkt. 105, vedrørte den oplyste pris alene grunduddannelsen, hvilket fremgik af korrespondancen mellem DSB og Trafikministeriet forud for udbuddet.

Kontraktopfølgningen

5. Jeg finder det tilfredsstillende, at Transport- og Energiministeriet på grundlag af beretningen har besluttet at foretage visse justeringer i kontraktopfølgningen. Det drejer sig om at udarbejde standarder for vurdering af togs rengøring, at etablere en hyppigere kontakt med ARRIVAs samarbejdspartnere for at sikre, at samarbejdet fungerer, samt at foretage justeringer vedrørende de løbende drøftelser med ARRIVA af planerne for den kommende tid. Jeg finder det ligeledes tilfredsstillende, at Trafikstyrelsen løbende vurderer behovet for inspektioner og er beredt til, hvis behovet opstår, at intensivere inspektionsarbejdet, og er enig i, at omfanget af inspektioner naturligtvis skal afpasses, så der er en rimelig balance mellem ressourceforbruget og udbyttet af inspektionerne.

6. Jeg har bemærket, at transport- og energiministeren er af den opfattelse, at der med beretningen lægges op til en betydelig intensivering af kontraktopfølgningen. Som det fremgår af beretningens pkt. 77, er det Rigsrevisionens opfattelse, at uanset hvordan kontrakten mellem operatøren og ministeriet er udformet, har ministeriet det endelige ansvar for, at ARRIVA opfylder kontraktens krav. Rigsrevisionen konstaterede i beretningen, at Trafikministeriet sikrede, at ARRIVA levede op til kontraktens krav, men at opfølgningen på enkelte områder kunne forbedres. Det er min opfattelse, at transport- og energiministeren med de beskrevne initiativer har taget højde for de konstaterede svagheder.

Besparelser i forbindelse med udbuddet

7. Det fremgik af beretningen, at en vurdering af opnåelsen af målsætningerne med udbuddet, herunder besparelser, må afvente kontraktens udløb i 2010. Statsrevisorerne bemærkede, at Trafikministeriet ikke har opnået de forudsatte besparelser i kontraktens første 2 år.

Transport- og energiministeren erklærer sig i sin redegørelse enig i, at det først vil være muligt at foretage en endelig opgørelse af besparelserne i 2010. Ministeren finder dog, at et godt udgangspunkt for at anslå besparelsen i perioden frem til 2010 vil være den kontraktbetaling, ARRIVA skal have fra Transport- og Energiministeriet.

Jeg vil følge den årlige kontraktbetaling, til kontrakten udløber.

Afsluttende bemærkninger

8. Den endelige vurdering af Transport- og Energiministeriets initiativer i forbindelse med tilrettelæggelsen af fremtidige udbud og af besparelserne som følge af dette udbud kan ikke foretages på nuværende tidspunkt.

Sammenfattende finder jeg transport- og energiministerens redegørelse tilfredsstillende. Jeg vil fortsat følge den årlige kontraktbetaling til ARRIVA og orientere statsrevisorerne om besparelserne ved udbuddet efter kontraktudløbet i 2010.

Henrik Otbo